



SFS 2009:1038

Utkom från trycket
den 10 november 2009

Lag om ändring i skollagen (1985:1100);

utfärdad den 22 oktober 2009.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om skollagen (1985:1100)²

dels att 5 kap. ska upphöra att gälla,
dels att bilagorna 1 och 2 ska upphöra att gälla,
dels att 1 kap. 18 §, 2 kap. 6 §, 9 kap. 8, 8 a och 15 §§, 10 kap. 1 c §, 11 kap. 19, 21 och 24 §§ samt 15 kap. 4 och 6 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 5 kap., av följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 23 § och 9 kap. 15 a och 15 b §§, samt närmast före 1 kap. 23 § en ny rubrik av följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas två nya bilagor, bilaga 1 och 2, av följande lydelse.

¹ Prop. 2008/09:199, bet. 2009/10:UbU3, rskr. 2009/10:8.

² Lagen omtryckt 1997:1212.

Senaste lydelse av
5 kap. 3 § 2000:445
5 kap. 4 § 1999:180
5 kap. 4 a § 1999:180
5 kap. 4 b § 2004:1368
5 kap. 4 c § 1999:180
5 kap. 4 d § 2000:1438
5 kap. 5 § 1999:180
5 kap. 6 a § 1999:180
5 kap. 8 § 1999:180
5 kap. 9 § 2007:304
5 kap. 11 § 2007:304
5 kap. 13 § 1999:887
5 kap. 13 a § 1999:887
5 kap. 14 § 2007:304
5 kap. 16 § 1999:180
5 kap. 17 § 1999:180
5 kap. 18 § 1999:180
5 kap. 24 § 2007:304
5 kap. 26 § 1999:887
5 kap. 27 § 2002:137
5 kap. 28 § 2002:137
5 kap. 30 § 1999:886
5 kap. 31 § 1999:886
5 kap. 31 a § 1999:886
5 kap. 32 § 1999:886
5 kap. 33 § 2007:304
bilaga 1 1999:180
bilaga 2 1999:180.

1 kap.

18 §³ En hemkommun ska löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt men som inte fyllt 20 år är sys-selsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder.

Kommunens skyldighet enligt första stycket omfattar inte de ungdomar som genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, nationella eller specialutformade program i gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om den behandling av personuppgifter som är nödvändig för att kommunen ska kunna genomföra sin skyldighet enligt första stycket.

| Tillgång till studie- och yrkesvägledning

23 § Huvudmannen ansvarar för att elever i grundskolan, gymnasieskolan och specialskolan och i fristående skolor som anordnar motsvarande utbildning har tillgång till sådan kompetens att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till sådan vägledning.

2 kap.

6 § För att få anställas utan tidsbegränsning för studie- och yrkesvägledning i det offentliga skolväsendet ska den sökande ha en utbildning avsedd för sådan verksamhet.

Den som inte uppfyller detta krav får anställas för studie- och yrkesvägledning för högst ett år i sänder.

| 5 kap. Gymnasieskolan

| Gymnasieskolans målgrupp

1 § Gymnasieskolan är öppen endast för ungdomar som avslutat sin grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning och som påbörjar sin gymnasieutbildning under tiden fram till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

I 32 § finns bestämmelser om utbildning i gymnasieskolan för vissa elever från den obligatoriska särskolan.

Detta kapitel gäller bara för ungdomar som är bosatta i landet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får dock meddela föreskrifter om att även andra ungdomar ska omfattas av bestämmelserna.

| Gymnasieskolans roll och syfte

2 § Utbildningen i gymnasieskolan ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och till högskolesektorn. Huvudmannen för gymnasieskolan ska samverka med samhället i övrigt.

³ Senaste lydelse 2004:1298.

3 § Utbildningen i gymnasieskolan ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier, samt för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Utbildningen ska i huvudsak bygga på de kunskaper eleverna har fått i grundskolan eller motsvarande utbildning.

Eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas.

| Gymnasieskolans program

| Nationella och individuella program

4 § Utbildningen i gymnasieskolan består av nationella program, som är yrkesprogram eller högskoleförberedande program.

I gymnasieskolan finns också utbildning i form av individuella program.

| Yrkesprogram och högskoleförberedande program

5 § Yrkesprogrammen ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning.

De högskoleförberedande programmen ska utgöra grund för fortsatt utbildning på högskolenivå.

Alla elever på yrkesprogram ska inom ramen för sin gymnasieutbildning ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

| Utbildningens förläggning och arbetsplatsförlagt lärande

6 § Utbildningen i gymnasieskolan ska, med undantag för gymnasial lärlingsutbildning som avses i 10 §, i huvudsak vara skolförlagd. Ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om minsta omfattning av det arbetsplatsförlagda lärandet för att ett yrkesprogram ska få anordnas samt om undantag från första stycket.

| Rh-anpassad utbildning

7 § För ungdomar med ett svårt rörelsehinder får de kommuner som regeringen beslutar anordna speciellt anpassad utbildning (gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning) i sin gymnasieskola.

För dessa utbildningar gäller särskilda bestämmelser i 56–62 §§.

| Nationella program

8 § De nationella programmen framgår av bilaga 1.

De nationella programmen är avsedda att fullföljas inom tre läsår.

Styrelsen för utbildningen får besluta att utbildningen på nationella program får fördelas på längre tid än tre läsår. Om styrelsen har fått tillstånd till det av regeringen eller en myndighet, får den besluta att en utbildning får fördelas på kortare tid än tre läsår. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som avses.

9 § Inom de nationella programmen kan det finnas inriktningar och särskilda varianter, som kan börja det första, andra eller tredje läsåret.

Inriktningarna är nationella. Frågan om en särskild variant ska godkännas ska prövas av en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som avses.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka nationella inriktningar som ska finnas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om nationella inriktningar och särskilda varianter.

| *Gymnasial lärlingsutbildning*

10 § Inom yrkesprogrammen kan det finnas gymnasial lärlingsutbildning, som kan börja det första, andra eller tredje läsåret.

Gymnasial lärlingsutbildning ska i huvudsak vara förlagd till en eller flera arbetsplatser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om gymnasial lärlingsutbildning.

| *Utbildningens omfattning på nationella program*

11 § Utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier.

Elever på yrkesprogram har rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande program har rätt till minst 2 180 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avvikelser från den garanterade undervisningstiden.

12 § Omfattningen av studierna på nationella program anges i gymnasiepoäng.

Utbildningens omfattning framgår av en poängplan i bilaga 2.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om poängplanen.

| *Examensmål*

13 § För varje nationellt program ska det finnas examensmål som innehåller mål för programmet.

| *Kurser och betyg*

14 § Utbildningen inom varje ämne på nationella program sker i form av en eller flera kurser. För varje kurs ska det anges hur många gymnasiepoäng kursen omfattar. I utbildningen ska det också ingå ett gymnasiearbete.

Efter varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiearbete ska eleven få betyg på kursen och gymnasiearbetet. Har eleven enligt detta betyg minst uppfyllt kurskraven eller nått målen för gymnasiearbetet i examensmålen, är

huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om annat inte följer av föreskrifter meddelade med stöd av tredje stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få påbörja en kurs och att få gå om en kurs.

| *Avvikelser från ett nationellt programs innehåll*

15 § Om det finns särskilda skäl, får styrelsen för utbildningen besluta att en elevs utbildning på ett nationellt program till sitt innehåll får avvika från vad som annars gäller för programmet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om sådana avvikelser.

I 35 § finns bestämmelser om möjlighet att vid riksrekryterande utbildningar avvika från vad som annars gäller om utbildningens struktur, innehåll och examensmål.

| *Gymnasieexamen*

16 § Utbildningen på yrkesprogram syftar till en yrkesexamen och utbildningen på högskoleförberedande program syftar till en högskoleförberedande examen. Båda dessa examina kallas gymnasieexamen.

För elever som har betyg från ett nationellt program som omfattar minst 2 500 gymnasiepoäng, ska gymnasieexamen utfärdas om villkoren i 17 eller 18 § är uppfyllda.

17 § Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 16 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar

1. en eller flera kurser i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng i varje ämne, och
2. gymnasiearbetet.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka kurser i de ämnen som anges i första stycket 1 som ska vara godkända och om de andra kurser som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

18 § Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 16 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar en eller flera kurser i

1. svenska eller svenska som andraspråk om sammanlagt 300 gymnasiepoäng,
2. engelska om sammanlagt 200 gymnasiepoäng, och
3. matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng.

Gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka kurser i de ämnen som anges i första stycket som ska vara godkända.

| **Individuella program**

19 § Individuella program ska förbereda eleven för studier på ett nationellt program.

SFS 2009:1038

Individuella program kan utformas för en grupp elever eller för en enskild elev. Om programmet särskilt inriktas mot studier på ett visst nationellt program (programinriktat individuellt program), ska det utformas för en grupp elever.

Ett individuellt program kan utformas även för att

1. göra det möjligt för en elev att förena en anställning som syftar till yrkesutbildning med studier av vissa ämnen i gymnasieskolan, eller
2. på annat sätt möta en elevs speciella utbildningsbehov.

20 § Utbildningen på individuella program ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Utbildningens omfattning får dock minskas, om en elev begär det och styrelsen för utbildningen finner att det är förenligt med syftet med elevens utbildning.

21 § Utbildningen på ett individuellt program ska följa en plan som beslutas av styrelsen för utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att utbildningen på sådana individuella program som avses i 19 § tredje stycket 1 ska omfatta minst vissa ämnen.

Behörighet

Gemensamma behörighetskrav

22 § För de nationella programmen gäller, utöver vad som föreskrivs i 1 § första stycket, de ytterligare behörighetskrav i fråga om godkända betyg från grundskolan eller motsvarande utbildning som följer av 23–26 §§.

Ungdomar som har gått igenom en utbildning på ett nationellt program eller likvärdig utbildning eller har avlagt International Baccalaureate (IB) är inte längre behöriga för gymnasieskolan.

Särskilda behörighetskrav för nationella program

23 § För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska, engelska och matematik.

24 § För behörighet till ett högskoleförberedande program krävs godkända betyg i svenska, engelska, matematik och i minst nio andra ämnen.

En sökande som saknar godkänt betyg i engelska men uppfyller övriga behörighetskrav ska ändå anses behörig om den sökande

1. på grund av speciella personliga förhållanden inte har haft möjlighet att delta i undervisning i engelska under en betydande del av sin tid i grundskolan eller motsvarande utbildning, och
2. bedöms ha förutsättningar att klara studierna på det sökta programmet.

25 § En sökande som på annat sätt än genom grundskolestudier har förvärvat likvärdiga kunskaper i ett ämne ska vid tillämpningen av behörighetsreglerna anses ha godkänt betyg i ämnet. Vidare ska vid tillämpningen av behö-

righetsreglerna godkänt betyg i svenska som andraspråk likställas med godkänt betyg i svenska.

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att särskilda förkunskapskrav ska gälla för vissa utbildningar.

Erbjudande av utbildning

Kommunens ansvar

27 § Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet. Kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller ett landsting enligt samverkansavtal med kommunen eller landstinget. Kommuner som har ingått ett samverkansavtal bildar ett samverkansområde för utbildningen.

Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål.

När en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola med annan huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast meddela detta till styrelsen för utbildningen i elevens hemkommun.

Utbildning anordnad av landsting

28 § Ett landsting får anordna utbildningar på sådana nationella program som avser naturbruk och omvårdnad.

Efter överenskommelse med en kommun får landstinget anordna utbildning även på andra nationella program och på individuella program.

Nationella program

29 § Hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i kommunen erbjuds utbildning på nationella program.

Erbjudandet ska omfatta ett allsidigt urval av nationella program och nationella inriktningar.

30 § När en huvudman erbjuder utbildning på ett nationellt program, får huvudmannen också låta erbjudandet omfatta att eleven senare ska antas till en nationell inriktning, en särskild variant eller gymnasial lärlingsutbildning inom programmet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att ett sådant erbjudande ska ges inom vissa program.

Individuella program

31 § Hemkommunen ansvarar för att alla ungdomar i kommunen, som är behöriga enligt 22 § och som inte har påbörjat en utbildning på ett nationellt program eller en likvärdig utbildning, erbjuds utbildning på individuella program.

Hemkommunens ansvar omfattar också ungdomar, som har påbörjat någon av de utbildningar som nämns i första stycket men som har avbrutit utbildningen, om de fortfarande uppfyller behörighetskraven för gymnasieskolan.

32 § För elever från särskolan gäller hemkommunens ansvar för att utbildning på individuella program erbjuds bara om eleven vid prövning enligt 6 kap. 7 § inte tas emot i gymnasieskolan, därför att eleven bedöms kunna gå i gymnasieskolan.

Mottagande till nationella program

Ansökan

33 § En ansökan till ett nationellt program eller till en sådan nationell inriktning, särskild variant eller gymnasial lärlingsutbildning, som börjar första läsåret, ska skickas till styrelsen för utbildningen i den sökandes hemkommun. Avser ansökan mer än en utbildning, ska den sökande ange i vilken ordning han eller hon önskar komma i fråga.

Om ansökan avser en utbildning som anordnas av en annan huvudman, ska ansökan omedelbart sändas vidare till den huvudmannen.

Mottagande i första hand

34 § Av de behöriga sökande till sådan utbildning som avses i 33 § ska huvudmannen i första hand ta emot dem som är hemmahörande i den anordnande kommunen eller inom samverkansområdet för utbildningen.

Utöver vad som följer av första stycket ska de som är behöriga sökande tas emot i första hand om de sökt till

1. sådan utbildning som avses i 33 § och med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den gymnasieskola dit de har sökt,

2. ett nationellt program eller till en nationell inriktning som börjar det första läsåret och är hemmahörande i en kommun som inte erbjuder den sökta utbildningen,

3. gymnasial lärlingsutbildning som börjar första läsåret och är hemmahörande i en kommun som inte erbjuder någon utbildning på det aktuella programmet,

4. ett nationellt program och åberopat att huvudmannen inom det sökta programmet anordnar en nationell inriktning som börjar senare än första läsåret, vilken hemkommunen inte erbjuder,

5. ett yrkesprogram som saknar nationella inriktningar och åberopat att huvudmannen anordnar programmet i huvudsak skolförlagt, vilket hemkommunen inte erbjuder, eller

6. en utbildning för vilken det har fattats beslut om riksrekrytering enligt 35 §.

Riksrekryterande utbildning

35 § Regeringen eller en myndighet får för nationella program besluta att det till en viss utbildning i första hand ska tas emot sökande från hela landet

(riksrekrytering). Ett beslut om riksrekrytering får innebära att den riksrekryterande utbildningen i fråga om struktur, innehåll och examensmål får avvika från vad som annars gäller för nationella program.

Beslut om riksrekrytering ska ange under vilken tid beslutet ska gälla och hur många platser utbildningen får omfatta.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som avses i första stycket. Regeringen får vidare meddela föreskrifter med villkor för att en utbildning ska kunna bli riksrekryterande.

| *Mottagande i andra hand*

36 § Andra behöriga sökande än de som ska tas emot i första hand enligt 34 § får tas emot i andra hand till platser som återstår sedan alla de som ska tas emot i första hand har antagits till utbildningen.

| *Yttrande från hemkommunen*

37 § Innan en kommun eller ett landsting tar emot en sökande som inte är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen ska yttrande inhämtas från den sökandes hemkommun. Yttrande behöver dock inte inhämtas, om det med hänsyn till tidigare avgivet yttrande eller av andra skäl är onödigt.

| **Beslut om behörighet och mottagande till ett nationellt program**

38 § Styrelsen för utbildningen i den anordnande kommunen eller landstinget prövar om en sökande är behörig och om den sökande ska tas emot.

| **Överklagande av beslut om behörighet och mottagande till nationella program**

39 § Beslut enligt 38 § om behörighet och om mottagande i första hand får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd av den sökande. Beslut om mottagande i andra hand får inte överklagas.

| **Mottagande till individuella program**

| *Ansökan*

40 § En ansökan till ett individuellt program som har utformats för en grupp elever ska skickas till styrelsen för utbildningen i den sökandes hemkommun.

Om ansökan avser en utbildning som anordnas av en annan huvudman, ska ansökan omedelbart sändas vidare till den huvudmannen. Om hemkommunen inte tillhör samverkansområdet för utbildningen, ska styrelsen bifoga ett yttrande där det framgår om hemkommunen åtar sig att svara för kostnaderna för den sökandes utbildning.

41 § En kommun eller ett landsting som anordnar en utbildning på ett individuellt program som har utformats för en grupp elever är skyldig att ta emot en sökande till utbildningen, om den sökande är behörig enligt 1 § och 22 § andra stycket och hör hemma i kommunen eller samverkansområdet för utbildning eller om hemkommunen har åtagit sig att svara för kostnaderna för utbildningen.

| *Riksrekryterande utbildning*

42 § Regeringen eller en myndighet får för individuella program besluta att utbildningen ska stå öppen för sökande från hela landet (riksrekrytering). Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som avses.

Beslut om riksrekrytering ska ange under vilken tid beslutet ska gälla och hur många platser utbildningen får omfatta.

| **Beslut om behörighet och mottagande till individuellt program**

43 § Styrelsen för utbildningen i anordnande kommun eller landsting prövar om en sökande till ett individuellt program som utformats för en grupp elever är behörig och om den sökande ska tas emot.

| **Överklagande av beslut om behörighet och mottagande till individuella program**

44 § Beslut enligt 43 § får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd av den sökande.

| **Antagning**

45 § Styrelsen för utbildningen ansvarar för antagningen till de olika utbildningar som anordnas av kommunen eller landstinget.

I 59 § finns särskilda bestämmelser om antagning till Rh-anpassad utbildning.

Beslut i fråga om antagning får inte överklagas.

46 § Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskolan och gymnasial vuxenutbildning. En kommuns eller ett landstings antagningsorganisation får även vara gemensam för andra kommuner och landsting samt för sådana fristående skolor som avses i 9 kap. 8 §.

47 § Regeringen meddelar föreskrifter om urval mellan behöriga sökande.

| **Rätten att fullfölja utbildningen**| *Nationella program*

48 § En elev som har påbörjat en utbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning eller en särskild variant har rätt att hos huvudmannen eller inom samverkansområdet fullfölja sin utbildning på det påbörjade pro-

grammet eller den aktuella inriktningen eller varianten. Detsamma gäller om huvudmannen har lämnat ett sådant erbjudande som avses i 30 § i fråga om en inriktning eller variant. Detta gäller även om de förhållanden som låg till grund för mottagandet ändras under studietiden.

Rätten att fullfölja utbildningen gäller också efter ett studieuppehåll på högst ett läsår för studier utomlands. En sådan rätt att fullfölja utbildningen finns dock inte, om det erbjudande som avses i 30 § när det lämnades förenades med ett uttryckligt förbehåll att det inte gäller vid studieuppehåll.

49 § En elev som har påbörjat ett nationellt program eller en nationell inriktning och som därefter flyttar från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, har rätt att fullfölja utbildningen på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen om den nya hemkommunen erbjuder sådan utbildning. Erbjuder den nya hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller ett landsting som anordnar utbildningen.

50 § Vad som sägs i 48 § gäller på motsvarande sätt den elev som har påbörjat gymnasial lärlingsutbildning eller om huvudmannen har lämnat ett sådant erbjudande som avses i 30 § i fråga om gymnasial lärlingsutbildning. Om lämplig arbetsplatsförlagd utbildning inte längre kan anordnas, ska eleven i stället erbjudas att fullfölja sin utbildning genom skolförlagd utbildning på det aktuella programmet. Om inte heller detta är möjligt, ska erbjudandet avse att fullfölja utbildningen på ett annat yrkesprogram.

Individuella program

51 § Den som har påbörjat ett individuellt program har rätt att fullfölja utbildningen hos huvudmannen enligt den plan som gällde när utbildningen inleddes.

Om eleven har medgivit att planen ändras, har eleven rätt att fullfölja utbildningen enligt den ändrade planen.

Rätten att fullfölja utbildningen gäller även efter ett studieuppehåll på högst ett år för studier utomlands.

Avgiftsfri utbildning

52 § Utbildningen i gymnasieskolan ska vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs. Huvudmannen får dock besluta att eleverna ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. I verksamheten får det också finnas enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Interkommunal ersättning

53 § En kommun som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i kommunen eller i samverkansområdet för utbildningen ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av dennes hemkommun (interkommunal ersättning). Detsamma gäller ett landsting som på

ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i samverkansområdet för utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om interkommunal ersättning.

54 § Om inte den anordnande huvudmannen och elevens hemkommun kommer överens om annat, och annat inte heller följer av andra och tredje styckena, ska den interkommunala ersättningen motsvara anordnarens självkostnad.

När eleven har tagits emot i andra hand enligt 36 §, ska ersättningen högst uppgå till den kostnad som hemkommunen själv har för motsvarande utbildning. Är anordnarens kostnad lägre, ska hemkommunen i stället ersätta den lägre kostnaden.

När det är fråga om riksrekryterande utbildning eller särskilda varianter inom de nationella programmen, ska hemkommunen betala det belopp som har beslutats i varje särskilt fall av regeringen eller en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som avses.

55 § En elevs hemkommun ska betala ersättning för kostnader för elevens utbildning till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Detta gäller dock endast utbildning för sådana elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning när IB-utbildningen började och endast om utbildningsanordnarens avgifter till International Baccalaureate Office (IBO) betalas av staten.

Om parterna inte kommer överens om annat, ska ersättning betalas med ett belopp som har beslutats i varje särskilt fall av regeringen eller en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som avses.

Rh-anpassad utbildning

Målgrupp

56 § I denna lag avses med ett svårt rörelsehinder ett rörelsehinder som ensamt eller i kombination med annat funktionshinder medför att en ungdom

1. för att kunna följa ett program i gymnasieskolan behöver tillgång till en skola med Rh-anpassad utbildning, och
2. har behov av habilitering och i vissa fall av boende i elevhem och omvårdnad i boendet.

Rätt till utbildning

57 § Ungdomar som har ett svårt rörelsehinder har rätt att få utbildning vid en gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning om de

1. har slutfört sista årskursen i grundskolan eller motsvarande,
2. kan påbörja utbildningen senast under första halvåret det kalenderår de fyller 21 år, och
3. uppfyller de övriga behörighetsvillkor som följer av 23–26 §§, när det gäller nationella program.

Första stycket 1 gäller inte utbildning i form av ett individuellt program. För att ha rätt till sådan utbildning krävs att grundskoleutbildningen eller motsvarande har avslutats.

Riksrekrytering

58 § En gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning ska ta emot sökande från hela landet till den speciellt anpassade utbildningen.

Beslut om antagning och rätt till utbildning

59 § Frågor om antagning till Rh-anpassad utbildning vid vissa gymnasieskolor och andra frågor om rätt till sådan utbildning prövas av en särskild nämnd.

Överklagande av beslut om rätt till utbildning

60 § Nämndens beslut i fråga om antagning eller i övrigt om rätt till Rh-anpassad utbildning får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd av den sökande.

Ett beslut får dock inte överklagas om det gäller placering vid en viss gymnasieskola.

Kostnader

61 § Avgifter får inte tas ut från eleverna för insatser för omvårdnad i boendet eller habilitering som tillhandahålls av staten, en kommun eller ett landsting i anslutning till en gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för kost och logi.

Interkommunal ersättning

62 § Hemkommunen ska betala ersättning för kostnader för boende och omvårdnad i boendet för elever på Rh-anpassad utbildning. Hemlandstinget eller, i förekommande fall hemkommunen, ska betala ersättning för kostnader för habilitering. Ersättningarna ska betalas till den huvudman som enligt avtal med staten svarar för verksamheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ersättningar enligt första stycket.

Stöd till inackordering

63 § Till elever i gymnasieskolan som behöver inackordering på grund av skolgången ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd. Denna skyldighet gäller dock inte

1. elever som har tagits emot i andra hand enligt 36 §,
2. elever på Rh-anpassad utbildning, och
3. utlandssvenska elever som får inackorderingstillägg enligt studie-stödslagen (1999:1395).

Skyldigheten gäller till och med första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.

Stödet ska avse boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet. Det ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt som ska framgå av beslutet om stöd. Om stödet ges kontant, ska det lämnas med lägst 1/30 av prisbasbe-

loppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för varje hel kalendermånad som eleven bor inackorderad. Beloppet får avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor.

9 kap.

8 §⁴ Om en fristående skola anordnar sådan utbildning som en kommun enligt 5 kap. får anordna inom ramen för nationella program i gymnasieskolan och alla elever ges möjlighet att inom ramen för utbildningen uppnå grundläggande behörighet för högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå, ska Statens skolinspektion förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. En sådan förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar som skulle ge skolan betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter om de skulle antas,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller ytterligare villkor i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

Regeringen får meddela föreskrifter om de ytterligare villkor som avses i första stycket 5.

En fristående skola som avses i denna paragraf får även anordna individuellt program. Skyldighet att ta emot en elev på ett individuellt program finns endast om skolan och elevens hemkommun kommer överens om det bidrag som kommunen ska betala till skolan för eleven. Utbildningen ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Utbildningens omfattning får dock minskas om en elev begär det och styrelsen för utbildningen finner det förenligt med syftet för utbildningen.

En förklaring enligt första stycket ska inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.

De bestämmelser i 5 kap. och de föreskrifter som har meddelats med stöd av och i anslutning till dessa bestämmelser, som ger regeringen, en myndighet eller styrelsen för utbildningen rätt att göra avsteg från vad som annars gäller för utbildning anordnad av en kommun eller ett landsting, ska tillämpas på motsvarande sätt för fristående skolor. Detsamma gäller sådana inskränkningar i möjligheterna att anordna vissa utbildningar som kan följa av

föreskrifter meddelade med stöd av 5 kap. Huvudmannen för utbildningen ska likställas med styrelsen för utbildningen.

Ett beslut om rätt till bidrag ska innehålla uppgift om vilket nationellt program i gymnasieskolan som utbildningen motsvarar. Beslutet ska dessutom i vissa fall ange vilken nationell inriktning inom programmet som utbildningen motsvarar. Regeringen meddelar föreskrifter om i vilka fall en inriktning ska anges i beslutet.

8 a §⁵ För varje elev som genomgår sådan utbildning som avses i 8 § lämnas bidrag av hemkommunen. Kommunens skyldighet gäller endast utbildning för de elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget (grundbelopp) ska avse ersättning för

1. undervisning,
2. läromedel och utrustning,
3. elevvård och hälsovård,
4. måltider,
5. administration,
6. mervärdesskatt, och
7. lokalkostnader.

Därutöver ska kommunen lämna bidrag (tilläggsbelopp) för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd eller ska erbjudas modersmålsundervisning. Kommunen är dock inte skyldig att lämna bidrag för elever som är i behov av särskilt stöd, om betydande ekonomiska eller organisatoriska svårigheter uppstår för kommunen.

Om utbildningen enligt beslutet om rätt till bidrag motsvarar ett nationellt program eller en nationell inriktning som elevens hemkommun erbjuder, ska bidraget bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till det programmet eller den inriktningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om det belopp som elevens hemkommun ska betala, om eleven har antagits till en utbildning som enligt beslutet om rätt till bidrag motsvarar ett program eller en nationell inriktning eller en särskild variant som kommunen inte erbjuder. Kommunen ska vid tillämpningen av sådana föreskrifter även beakta tredje stycket.

För en elev som genomgår utbildning på ett individuellt program ska elevens hemkommun betala det belopp som överenskommit med den fristående skolan.

Kommunens skyldighet att lämna bidrag till skolan gäller inte, om statsbidrag lämnas för en utlandssvensk elevs utbildning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra-fjärde styckena, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

15 § När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en fristående skola, ska huvudmannen för skolan snarast lämna uppgift om detta till styrelsen för ut-

⁵ Senaste lydelse 2009:670. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket upphävs.

bildningen i elevens hemkommun. Detsamma gäller när en elev börjar eller slutar vid en sådan skola som avses i 8 §.

I 3 kap. 14 § finns föreskrifter om uppgiftsskyldighet vid vissa fall av frånvaro.

15 a § En ansökan om att antas till en utbildning som anordnas för en grupp elever vid en fristående skola som avses i 8 § ska skickas till styrelsen för utbildningen i den sökandes hemkommun. Avser ansökan mer än en utbildning, ska den sökande ange i vilken ordning han eller hon önskar komma i fråga.

Styrelsen ska omedelbart sända ansökan vidare till huvudmannen för den fristående skolan.

15 b § En fristående skola som avses i 8 § ska tillämpa de bestämmelser i lag eller förordning om betyg, intyg och gymnasieexamen som gäller för gymnasieskolor med kommunal huvudman.

10 kap.

1 c § En kommun ska lämna bidrag till en riksinternatskola för en elev som inte är att anse som utlandssvensk. Bestämmelserna i 9 kap. 6 § om bidrag till fristående skolor ska då tillämpas i fråga om elever som går i den del av riksinternatskolan som motsvarar grundskolan och bestämmelserna i 9 kap. 8 a och 9 §§ i fråga om elever som går i den del som motsvarar gymnasieskolan. Om eleven går en utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB) ska bestämmelserna i 5 kap. 55 § tillämpas.

11 kap.

19 § Varje kommuninnevånare är behörig att delta i gymnasial vuxenutbildning om han eller hon är bosatt i landet och i övrigt uppfyller föreskrivna villkor,

1. från och med andra kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 20 år, eller

2. när han eller hon slutfört utbildning på ett nationellt program eller likvärdig utbildning i gymnasieskolan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att också den som inte är bosatt i landet ska vara behörig att delta i gymnasial vuxenutbildning och att behörighet enligt första stycket ska inträda tidigare än vad som anges i första stycket 1.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ytterligare behörighetsvillkor och urval mellan behöriga sökande.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte den som är intagen i kriminalvårdsanstalt.

21 §⁶ Den som vill delta i gymnasial vuxenutbildning ska ansöka om detta hos styrelsen för utbildningen i sin hemkommun.

⁶ Senaste lydelse 2009:129.

Om ansökan avser en utbildning som en annan kommun eller ett landsting anordnar eller låter anordna, ska styrelsen skyndsamt sända ansökan vidare till styrelsen för utbildningen där. Till en sådan ansökan ska styrelsen foga ett yttrande av vilket det framgår om hemkommunen åtar sig att svara för kostnaderna för elevens utbildning, såvida det inte på grund av tidigare överenskommelse är onödigt. Regeringen får meddela föreskrifter om när ett yttrande inte behöver fogas till en ansökan.

Ett åtagande att svara för kostnaderna ska alltid lämnas, om den sökande med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i en annan kommuns gymnasiala vuxenutbildning. I ett sådant fall ska 5 kap. 63 § tillämpas på motsvarande sätt för ungdomar fram till och med det första kalenderhalvåret det år då ungdomarna fyller 20 år.

24 §⁷ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att betala ersättning för gymnasial vuxenutbildning till den kommun eller det landsting som anordnar utbildningen. Hemkommunen ska i sådana fall lämna stöd till inackordering enligt 5 kap. 63 § till ungdomar fram till och med första kalenderhalvåret det år då ungdomarna fyller 20 år.

15 kap.

4 §⁸ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om försöksverksamhet inom det offentliga skolväsendet. I sådana föreskrifter får undantag göras från organisatoriska bestämmelser i denna lag.

Undantag får göras även från andra bestämmelser i denna lag för att möjliggöra en försöksverksamhet med sådan utbildning i gymnasieskolan som inte utgörs av utbildning på nationella eller individuella program.

6 § Regeringen får trots föreskrifterna i 4 kap. 4 §, 5 kap. 52 §, 11 kap. 5 § och 13 kap. 8 § meddela föreskrifter om skyldighet för den som vill genomgå särskilt anordnad prövning i grundskolan, gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning eller svenskundervisning för invandrare att betala en avgift som tillfaller huvudmannen för utbildningen.

⁷ Senaste lydelse 2009:129.

⁸ Senaste lydelse 2007:1350.

| Nationella program

| Yrkesprogram

Barn- och fritidsprogrammet
Bygg- och anläggningsprogrammet
El- och energiprogrammet
Fordons- och transportprogrammet
Handels- och administrationsprogrammet
Hantverksprogrammet
Hotell- och turismprogrammet
Industri tekniska programmet
Naturbruksprogrammet
Restaurang- och livsmedelsprogrammet
VVS- och fastighetsprogrammet
Vård- och omsorgsprogrammet

| Högskoleförberedande program

Ekonomiprogrammet
Estetiska programmet
Humanistiska programmet
Naturvetenskapsprogrammet
Samhällsvetenskapsprogrammet
Teknikprogrammet

Poängplan för nationella program i gymnasieskolan

Ämne	gymnasiepoäng
De ämnen som, i minst nedan angiven omfattning, ska ingå i de nationella programmen (gymnasiegemensamma ämnen).	
<i>Yrkesprogram</i>	
Svenska eller svenska som andraspråk	100
Engelska	100
Matematik	100
Idrott och hälsa	100
Historia	50
Samhällskunskap	50
Religionskunskap	50
Naturkunskap	50
<i>Högskoleförberedande program</i>	
Svenska eller svenska som andraspråk	300
Engelska	200
Matematik	100/200/300*
Idrott och hälsa	100
Historia	50/100/200**
Samhällskunskap	100/200***
Religionskunskap	50
Naturkunskap	100****
Ämnen genom vilket programmet får sin karaktär	
<i>Yrkesprogram</i>	1 600
<i>Högskoleförberedande program</i>	950/1 050/1 100*****
Individuellt val	200
Gymnasiearbete	100
Summa gymnasiepoäng	2 500

*Estetiska och humanistiska programmen 100, ekonomi- och samhällsvetenskapsprogrammen 200 samt naturvetenskaps- och teknikprogrammen 300.

**Teknikprogrammet 50, ekonomi-, samhällsvetenskaps- och naturvetenskapsprogrammen 100 samt estetiska och humanistiska programmen 200.

***Ekonomiprogrammet 200 och övriga program 100.

****På naturvetenskapsprogrammet ersätts naturkunskap med karaktärsämnen biologiska, fysik och kemi och på teknikprogrammet med karaktärsämnen fysik och kemi.

****Ekonomiprogrammet 950, teknikprogrammet 1 100 samt estetiska, humanistiska, samhällsvetenskaps- och naturvetenskapsprogrammen 1 050.

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2010. Bestämmelserna ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2011. För utbildning som påbörjats tidigare ska äldre bestämmelser alltjämt tillämpas, om inte annat följer av 2.

2. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om i vilka fall och på vilket sätt elever som påbörjat sin utbildning före den 1 juli 2011 och som fullföljer denna senare än tre år från det att den påbörjades, ska fullfölja utbildningen enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som påbörjats efter den 1 juli 2011.

3. En förklaring om rätt till bidrag enligt 9 kap. 8 § i dess äldre lydelse ska upphöra att gälla för utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2011. Efter ansökan av en fristående skola som förklarats berättigad till bidrag enligt 9 kap. 8 § i dess äldre lydelse, får Statens skolinspektion, genom en förenklad prövning, förklara skolan berättigad till bidrag enligt bestämmelsen i dess nya lydelse. Regeringen får meddela föreskrifter om den förenklade prövningen.

4. En förklaring om rätt till bidrag enligt 9 kap. 8 § i dess äldre lydelse för utbildning som påbörjas före den 1 juli 2011 ska upphöra att gälla senast den 1 juli 2013.

På regeringens vägnar

JAN BJÖRKLUND

Claes Mårtensson
(Utbildningsdepartementet)